

Безносик О.Ю., Ладогубець В.В., Фіногенов О.Д., Чкалов О.В.
 ННК "ІПСА" НТУУ "КПІ"

Використання пакетів схмотехнічного проектування для моделювання механічних компонентів

Запропоновано використання пакетів схмотехнічного проектування для моделювання механічних компонентів. Підхід розглянуто на прикладі прямолінійного стрижня довжини L із сталим перерізом площею F (рис. 1). Параметри системи: $L = 1.0$ м, $F = 0.01$ м², модуль пружності матеріалу $E = 2 \cdot 10^{11}$ Па, густина матеріалу $\rho = 7 \cdot 10^3$ кг м⁻³, коефіцієнт Пуассона $\mu = 0.3$. Лівий кінець стрижня закріплений нерухомо, правий може переміщуватись вільно. Поточне положення стрижня визначається розподілом переміщень перерізів стрижня по його довжині: $u = u(x, t)$.

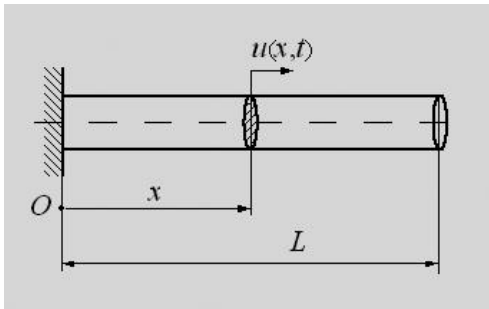

Рис. 1. Схема стрижня

Табл. 1. Розрахунок власних частот

Номер моди	Власна частота, Гц	
	за результатами моделювання	аналітичний розрахунок
1	1336.3	1336.3062
2	4009.3	4008.9186
3	6683.2	6681.531
4	9358.9	9354.1435

Скінченно-елементну модель чутливого елемента побудовано в середовищі ANSYS v.10.0. Було визначено 4 перші власні частоти для статичного розтягнення стрижня повздовжньою силою 200 Н (табл. 1). Отримані чисельні результати практично повністю співпадають з теоретичними значеннями.

Наступним кроком було отримання повнорозмірних матриць, що описують стан системи, за допомогою програми mor4ansys [1]. Отримана з матриць еквівалентна RLC схема зменшується за допомогою алгоритму $Y-\Delta$ перетворення при різних значення параметра $\tau_{\min}$ [2].

Моделювання скорочених і нескороченої схем проводилося для діапазону частот 100 Гц – 10 кГц з джерелом $J1(100, 0) = 200$ у пакеті NetALLTED. Результати розрахунків наведено у табл. 2.

Таким чином, цей приклад цілком підтверджує припустимість запропонованого шляху моделювання механічних компонентів, коли вихідна система проектується за допомогою ANSYS, а подальше моделювання відбувається на еквівалентній електричній схемі за допомогою пакету NetALLTED.

Бібліографія

- MOR for ANSYS: <http://www.imtek.de/simulation/mor4ansys/>.
- Руденко Ю.А., Ладогубець В.В., Ладогубець А.В. Алгоритм уменьшения размерности RLC цепей // Электроника и связь. – 2004. – №21. – С. 72–74.

Табл. 2. Результати скорочення електричної схеми

	Вихідне коло	Ущільнене коло		
		10^{-1}	10^{-5}	$5 \cdot 10^{-6}$
$\tau_{\min}$	—	10^{-1}	10^{-5}	$5 \cdot 10^{-6}$
К-сть вузлів	101	3	13	24
К-сть елементів	299	5	35	68
Ущільн. вузл., %	—	97.0297	87.1287	76.2376
Ущільн. елем., %	—	98.3278	88.2943	77.2575
1 пік, Гц	1336.3	1301	1335	1335.9
2 пік, Гц	4007.8	3126.3	3973.1	3997.7
3 пік, Гц	6676.6	—	6525.8	6623.6
4 пік, Гц	9340.3	—	8930.6	9248.6
Макс. похиб., %	—	—	4.39	0.99